

[N. P. Andreassen.]

Bøndergaarde, der har faaet langt den største Gældssanering gennemført, det er i disse Ejendomme, at langt det største Beløb er blevet sat ind, nemlig de 55,41 pCt., hvilket jo er mere end Halvdelen af det samlede Beløb, som er sat ind i Gældssaneringen.

Jeg har nævnt dette, fordi jeg har Indtrykket af, at naar man ikke i det forelagte Lovforslag holder sig til en bestemt Procent, saaledes som det er Tilfældet i den nugældende Lov, nemlig 110 pCt., men derimod opstiller Betingelsen Ejendomsskylden, vil man efter alt at dømme tage mere Hensyn til de mindre Landbrugsejendomme, saa at de ogsaa kan komme i Betragtning i fuld Udstrækning. Det skulde jo gerne være saadan, at i en Lovgivning af den Karakter, som der her er Tale om, er alle Ejendomsstørrelser, alle Ejendomsgrupper, ens stillet. Ser man paa, hvad Gennemsnitslaanene er for de Ejendomsgrupper, jeg her har nævnt, viser det sig, at Gennemsnitslaanet for Gruppe 1 er 3 186 Kr., hvorimod det for Gruppe 2 er 9 262 Kr., men for Gruppe 3 26 899 Kr. Det er altsaa Gennemsnitsstørrelsen for samtlige de Laan, der var bevilget i November Maaned.

Der er en enkelt Bemærkning til det forelagte Lovforslag, jeg gerne vil have Lov til at gøre til den højtærede Landbrugsminister. Det er i Lovforslaget foreslaaet at tage Udvidelsen i to Tempi, saadan at man i det første Aar kun tager den Gæld med, der ligger over 100 pCt. af Panteværdien, og dernæst fra 1. April 1940 den Gæld, der ligger mellem Ejendomsskylden og Panteværdien. Jeg ved godt, at man har foreslaaet denne Deling, fordi man er bange for de Gældssaneringsobligationer, som kommer frem, men jeg vil alligevel henstille til den højtærede Landbrugsminister, om man ikke i Ministeriet kunde overveje at slette denne Grænse mellem Laansøgerne. Det vilde efter min Formening være langt bedre for Landbruget i sin Helhed, om man kunde faa det samlede Beløb straks for samtlige Ejendomme over Ejendomsskyldværdien, men selvfølgelig, hvis det er umuligt, hvis det viser sig, at man herved faar en Overfyldning af Obligationsmarkedet, der tvinger Obligationskurserne ned fra den forholdsvis gode Stilling, de har nu, ja, saa vil jeg heller ikke for mit Vedkommende

forlange, at man skal gøre det. Men hvis man kunde fortsætte uden at foretage en Deling, tror jeg, at det ikke vilde have saa overordentlig stor Betydning for Obligationerne, hvorimod det vilde have overordentlig stor Betydning, om man kunde tage Spørgsmaalet samlet op til Overvejelse med det samme.

Jeg vil gerne have Lov til at knytte et Par Bemærkninger til de Udtalelser, som de forskellige Ordførere er fremkommet med.

Til det ærede Medlem Hr. Smørum, der omtalte det Forslag, som er optrykt i Bemærkningerne til Lovforslaget, om den konjunkturbestemte Rente, vil jeg gerne sige, at jeg for mit Vedkommende beklager ogsaa, at man ikke allerede i Fjor i Foraaet, dengang Forslaget var fremme, i Enighed kunde gennemføre det, men jeg vil paa den anden Side have Lov til at sige, at jeg vilde lægge ganske overordentlig Vægt paa, at det samlede Landbrug var enigt, naar et Lovforslag af saa gennemgribende Betydning som dette skal gennemføres.

Det ærede Medlem Hr. Duborg sagde, at Regeringen jo har Magten o. s. v. Ja, det er rigtigt, men ved et Lovforslag af saa indgribende Karakter er det dog af allerstørste Betydning, at det er anbefalet af det samlede Landbrug; Landbruget er jo, trods alt, heldigvis endnu Landets Hovederhverv. I hvert Fald ønsker jeg for mit Vedkommende — jeg har jo været med i disse Forhandlinger — at sige, at vi ønsker ikke saa indgribende Foranstaltninger gennemført, uden at Landbruget selv i nogen Grad er enigt om Reglerne, det vil være en Styrke ikke alene for Landbruget, men først og fremmest for Regeringen, og det vil være en Styrke for Lovforslaget, at det hviler paa et saadant Grundlag.

Som der staar i Bemærkningerne til Lovforslaget, er det et Forslag, der er blevet udsat, det er Mening, at Kommissionen foreløbig skal blive siddende og behandle netop den Side af hele Gældsspørgsmaalet, der her er fremsat Forslag om, og jeg vil udtale det Haab, at man vil kunne naa til et Resultat. Ligesom det ærede Medlem Hr. Smørum vil jeg anse det for ganske rigtigt at faa et Lovforslag af denne Karakter gennemført, hvis Landbruget igen skulde